

ตามรอยเจ้าพ่อบุญลือ

ความจริง ก็คือความจริง .. สิ่งที่ยังมองไม่เห็นด้วยตา ไม่ได้หมายความว่าไม่มี !!

เรื่องราวของ “เจ้าพ่อบุญลือ” นี้ ถ้ามีใครบอกว่า .. ไม่เคยรู้เรื่องมาก่อน .. ไม่เคยได้ยิน ... ไม่น่าเชื่อ ก็ไม่ใช่เรื่องน่าแปลกแต่อย่างใด เพราะตามความเป็นจริงแล้วเรื่องราวหรือประวัติความเป็นมาของ “เจ้าพ่อบุญลือ” ไม่มีบันทึกในประวัติศาสตร์ พงศาวดารหรือหนังสือเล่มใด เขียนขึ้นตามคำบอกเล่าของคนพื้นบ้านรุ่นก่อนๆ ที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา รวมทั้งข้อสันนิษฐานเดิมที่เคยมีอยู่บ้าง ประกอบกับข้อมูลที่ค้นหาตลอดมาในรอบหลายปีที่ผ่านมา และมีเหตุปัจจัยหลายอย่างทำให้เชื่อว่า “เจ้าพ่อบุญลือ” เป็นบุคคลที่มีตัวตนอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แม้จะไม่มีหลักฐานยืนยันชัดเจน แต่ข้อมูลต่างๆ หลายอย่างบิบกระชั้นแคบลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ “ศาลเจ้าพ่อบุญลือ” ซึ่งมีอยู่หลายต่อหลายแห่งแถบนครนายก สระบุรี และนครราชสีมา ซึ่งพอจะเป็นหลักฐานเชื่อถือได้ประการหนึ่งว่าเรื่องราวของเจ้าพ่อบุญลือไม่ใช่เรื่องเลื่อนลอยที่กุกันขึ้นมาแน่นอน !!

แต่ทำไม ? “เจ้าพ่อบุญลือ” จึงเป็นที่ยอมรับของผู้คนในหลายท้องถิ่น
และทำไมในแดนโคนมจึงมีศาลเจ้าพ่อบุญลือ ตรงนี้แหละที่จะต้องตามรอย
เพื่อให้รู้ว่า .. เจ้าพ่อบุญลือ .. เป็นใคร ?

มวกเหล็ก ... ดินแดนปลายสุดของ
จังหวัดสระบุรี ด้านทิศตะวันออก แถบถิ่นนี้
เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างภาคกลางกับภาค
อีสาน โดยมีลำคลองมวกเหล็กเป็นเส้นแบ่ง
เขตแดน และเชื่อมติดกับอำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา ด้วยถนนมิตรภาพ เส้นทาง
ยุทธศาสตร์สายเดียวในอดีต ตามสภาพ
ความเป็นจริงแล้วบริเวณนี้ต่างหาก ที่สมควร
เป็นประตูสู่อีสาน เนื่องจากแต่เดิมมาเป็นพื้นที่
ชายแดน แขวงเมืองนครราชสีมามาก่อน
ภายหลังได้ถูกแบ่งแยกให้เป็นเขตแดนเมือง
สระบุรี เมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยาประมาณ ปี พ.ศ.
2092 เป็นต้นมา

มวกเหล็ก ... เป็นแหล่งท่องเที่ยวเลื่องชื่อของจังหวัดสระบุรี เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เน้นนานมานับศตวรรษ จากขุนเขาป่าดงที่โอบล้อมสู่ที่ราบเชิงเขา หุบหญ้า และสายน้ำ คือลำคลองมวกเหล็กที่ทอดตัวเป็นคูก้องโค้ง ลัดเลาะมาจากแหล่งน้ำกลางป่าเทือกเขาใหญ่ ตลอดลำน้ำสายนี้หลายแห่งเป็นแหล่งน้ำจืดที่สวยงาม ลดหลั่นลงมาจนถึงน้ำตกมวกเหล็ก

ท่ามกลางธรรมชาติและขุนเขาที่โอบล้อม หากทอดสายตาให้กว้างไกลและดิ่งลึก จะสังเกตเห็นว่ามีบางสิ่งแอบแฝงซ่อนเร้นอยู่ในวิถีทางการดำรงชีวิตของผู้คนในแดนโคนมและละแวกใกล้เคียง บางสิ่งบางอย่างที่วุ่นวายนี้ คือ ศรัทธาความเคารพนับถือต่อสิ่งเร้นลับที่รู้จักกันในนามของ ... เจ้าพ่อ

นับแต่ปลายปี พ.ศ. 2504 ที่การบุกเบิกเปิดป่าเริ่มต้นขึ้นเพื่อสร้างฟาร์มโคนม ไทย - เดนมาร์ก ได้พื้นที่ทางด้านเหนือและด้านใต้สองฟากถนนมิตรภาพ ประมาณ 3,100 ไร่เศษ มีผู้สนใจสังเกตพบว่าบริเวณป่าชายคลองด้านตะวันออก เลาะเลี้ยวไปตามลำคลองมวกเหล็ก บริเวณนี้มีพื้นที่เกือบร้อยไร่ มีศาลไม้เก่าแก่ชำรุดทรุดโทรมอยู่ ศาลหนึ่งห่างจากริมคลองไม่มากนัก ร่องรอยของการเซ่นไหว้บูชาพอมิให้เห็น แต่หากมองดูผิวเผินคล้ายเป็นศาลเจ้ากร้างศาลหนึ่ง สอบถามชาวหมู่บ้านผ่านศึกที่อยู่ฝั่งตรงข้าม ได้รับความเหมือนกันหมดว่า นั่นคือ “ศาลเจ้าพ่อบุญลือ” คนเฒ่าคนแก่ที่อยู่ในละแวกนี้เล่าว่า ศาลเจ้าพ่อหลังนี้มีมานานแล้วก่อนที่จะมีหมู่บ้านผ่านศึกเสียอีก ไม่ทราบว่าจะสร้างขึ้นตั้งแต่ครั้งไหนและใครเป็นคนสร้าง เรียกกันมาแต่ครั้งเก่าว่า .. “ศาลเจ้าพ่อบุญลือ” พวกชาวบ้านพรานป่า พ่อค้าต่างถิ่นที่เดินทางสัญจรผ่านไปมา ทุกคนต่างรู้จักศาลเก่าแก่หลังนี้แต่ไม่มีใครรู้ประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าพ่อบุญลือเลย ... เจ้าพ่อบุญลือเป็นใคร ?

คนเก่าๆ รุ่นปู่ย่าตายาย ท่านก็บอกเล่าให้ลูกหลานฟังตามความเชื่อ ความเข้าใจ แล้วกราบไหว้นับถือเจ้าพ่อเป็นที่พึ่งที่เคารพตามศรัทธา ปฏิบัติกันสืบมา โดยไม่ได้ใส่ใจหรือสนใจเรื่องอื่น ๆ จึงไม่มีใครรู้หรือตระแคะระคายถึงความเป็นมาของ เจ้าพ่อบุญลือเลย นอกจากคำบอกกล่าวที่เล่าต่อกันถึงเหตุการณ์และเรื่องราวแปลก ๆ หลายต่อหลายอย่างที่เกิดขึ้นกับคนบางคน เช่น เห็นคนแต่งชุดทหารแบบโบราณ สะพายดาบ ถือหอก เดินวนเวียนอยู่รอบศาล หรือบางครั้งยามดึกตื่นก่อนคืนมีเสียงเคลื่อนไหวของคน จำนวนมาก ทั้งเสียงช้าง ม้า รวากับกองทหารเคลื่อนทัพ หรือบางครั้งยามค่ำคืนสงบสงัด จะได้ยินเสียงคนพูดคุยนทนากันจึงมาฟังไม่ได้ศัพท์ ดังแว่วๆ อยู่แถวป่าชายคลอง เป็นต้น

เรื่องต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อผู้คนในละแวกนี้เป็นอย่างมาก เจ้าพ่อบุญลือ จึงเป็นที่เคารพยำเกรงของชาวบ้านในท้องถิ่นนี้ตลอดมา การขนานนามศาลกล่าวขอความ ค้ำครอง ขอโชคขอลาหรือแม้แต่การสะเดาะเคราะห์จึงติดตามมา และไม่ว่าจะมีงานบุญ งานกุศล งานประเพณี หรืองานมงคลใด ต่างไม่ลืมที่จะนำอาหารหวานคาว นำข้าวของ ดอกไม้ธูปเทียน มาเช่นไหว้ แม้แต่คนในฟาร์มโคนมฯ และละแวกใกล้เคียงก็เช่นเดียวกัน ต่างเชื่อถือและปฏิบัติตาม จนกลายเป็นประเพณีไปแล้ว

สิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตาไม่ได้ยินด้วยหู มิใช่หมายความว่าสิ่งนั้นไม่มี พลังงาน เร้นลับรวมทั้งสิ่งลึกลับที่พิสูจน์ไม่ได้บนแผ่นดินบนโลกใบนี้มีอยู่อีกมากมายที่แฝงเร้นอยู่โดยรอบ ในทุกหนทุกแห่ง สำหรับ เจ้าพ่อบุญลือ ... ที่ชาวมวกเหล็กรวมทั้งผู้คนละแวกใกล้เคียง เคารพนับถือ และศรัทธาในความศักดิ์สิทธิ์ โดยที่ไม่มีผู้ใดเคยเห็นหรือทราบประวัติ ความเป็นมาที่แท้จริงของท่านเลย นั้น ... ไม่ใช่ข้อเท็จจริง!! แท้จริงแล้วมีหลายต่อหลายคน เคยพบเคยเห็น เพียงแต่ไม่มีหลักฐานที่เป็นรูปธรรมมายืนยันเท่านั้น เช่นเดียวกับคนจำนวน ไม่น้อยที่ได้พบเห็นวิญญาณ แต่ไม่สามารถแตะต้อง สัมผัส ไม่สามารถจับได้ นำมาพบปะกับ บุคคลอื่นได้เพียงรับรู้อยู่แคใจ และได้แต่บอกเล่ากับคนใกล้ชิดเท่านั้น เรื่องของโลกวิญญาณลึกลับซึ่ง ยากที่มนุษย์อย่างเราๆ จะเข้าใจจนกว่าจะประสบกับตัวเอง การพบเห็นเจ้าพ่อบุญลือก็เช่นกัน !

มวกเหล็ก .. พื้นที่ปลายแดนด้านตะวันออกของจังหวัดสระบุรี มีตำนาน ความเป็นมาที่เป็นปริศนาที่น่าสนใจหลายแง่มุม หนึ่งในตำนานนั้นๆ เกี่ยวข้องกับ “เจ้าพ่อบุญลือ” โดยตรง และน่าจะเป็นร่องรอยที่ถูกต้องที่สุด พร้องกันกับหลักฐานและสภาพแวดล้อม

ทางประวัติศาสตร์ เพราะนับแต่โบราณกาล .. ต้องมีผู้ตายจึงจะมีผู้สร้างศาล โดยเฉพาะถ้าผู้ตายเป็นบุคคลสำคัญหรือมียศศักดิ์สูง เรื่องนี้เป็นประเพณีที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล

ต่อไปนี่คือร่องรอยที่น่าสนใจเพื่อเข้าถึง **เจ้าพ่อบุญลือ** หรืออย่างน้อยยังพอได้ทราบร่องรอยบ้างว่าท่านเป็นใคร ? ทำไมจึงมีศาลของท่านอยู่ที่ฟาร์มโคนมฯ มวกเหล็ก และพื้นที่ใกล้เคียงรวมทั้งสถานที่อื่นๆ จากหน้าประวัติศาสตร์และพงศาวดารไทยรวมถึงหนังสืออีกหลายเรื่องได้กล่าวถึงพระราชประวัติของ**สมเด็จพระนเรศวร**ไว้มากพอสมควร แม้รายละเอียดจะแตกต่างกันไปบ้าง เนื่องจากพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักรบโดยแท้ ชะตาชีวิตโดดเด่นโลดโผนหลากหลายแง่มุม น่าพิศวงเป็นอย่างยิ่ง นับแต่วัยเด็กที่ถูกส่งตัวไปอยู่ต่างแดน ณ กรุงหงสาวดี ประเทศพม่า ในฐานะตัวประกันหรือตัวจำนำ ตั้งแต่พระชันษาไม่ถึงสิบปี พร้อมพระอนุชา พระเอกาทศรถ เมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาแตก ปี พ.ศ. 2112 แต่ไม่ค่อยได้พบเห็นเรื่องราวตอนปฐมวัยของพระองค์ท่านมากนัก นอกจากคำบอกเล่าที่ถ่ายทอดต่อๆ กันมา

สันนิษฐานว่า ... ขณะยังทรงเยาว์วัย นอกจากพระนเรศวร (องค์ดำ) พระพี่นางสุพรรณกัลยา (องค์ทอง) และพระเอกาทศรถ (องค์ขาว) สามพี่น้องแล้ว ภายในรั้วในวังต้องมีลูกเจ้าท้าวพระยาและเชื้อพระวงศ์ที่เกิดจากพระสนม นางใน ที่เป็นเครือญาติ ลูกพี่ลูกน้องอีกหลายคน และจะต้องมีลูกหลานอำมาตย์ ข้าราชการบริพารอีกจำนวนไม่น้อยที่เป็นพระสหายเป็นเพื่อนเล่น เติบโตมาด้วยกันกับลูกหลานเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน จากประวัติศาสตร์ทั้งหลายทั่วไป ร้อยแปดเรื่องราวเท่าที่ผ่านมา ส่วนมากภายในราชสำนักแทบทุกยุคทุกสมัยมักเป็นเช่นนี้

เชื่อกันว่า ... เจ้าพ่อบุญลือ หรือ เจ้าพ่อพระยาบุญลือ ... คือทหารในแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช บ้างบอกว่าเป็นทหารองครักษ์ เป็นขุนศึกคู่พระทัย เป็นลูกพี่ลูกน้องหรือเครือญาติห่าง ๆ เป็นเพื่อนเล่นในวัยเยาว์ ตามบันทึกประวัติศาสตร์กล่าวว่าตั้งแต่ปฐมวัยสมเด็จพระนเรศวรฯ ทรงประทับอยู่ ณ กรุงหงสาวดี ในฐานะตัวประกันนานถึงหกปีจนพระชันษาได้ 15 พรรษา จึงได้กลับสู่กรุงศรีอยุธยาในลักษณะแลกเปลี่ยนตัวประกัน กล่าวคือ สมเด็จพระพี่นางสุพรรณกัลยาต้องเสียดสละพระองค์อย่างใหญ่หลวง ถวายตัวเป็นพระมเหสีแก่พระเจ้ากรุงหงสาวดี พม่าจึงยินยอมให้ตัวพระนเรศวรและพระอนุชาคืนกลับ

สมเด็จพระนเรศวรฯ เมื่อคืนสู่ประเทศไทยพระราชบิดาคือสมเด็จพระมหาธรรมราชาโปรดฯ ให้ไปประทับที่เมืองพิษณุโลก เล่ากันต่อมาว่า ทรงตั้งพระทัยบำรุงบ้านเมืองอย่างระมัดระวังไม่ให้พม่าสงสัยหวาดระแวง รวบรวมผู้คนที่แตกซ่านมาเป็นกำลัง เสาะหา

ผู้มีฝีมือมาไว้ในกองทัพ พระองค์ทรงมีนายทหารฝีมือดีที่ไว้วางพระทัยคนหนึ่งอายุ
รุ่นราวคราวเดียวกันมีศักดิ์ฐานะเป็นเครือญาติลูกพี่ลูกน้องห่าง ๆ ทรงมอบหมายให้ลอบติดต่อ
ส่งข่าวคราวกับพระพี่นางที่อยู่หงสาวดีอย่างลับ ๆ นายทหารผู้นี้ผ่านสงครามรบทัพจับศึก
ทั้งพม่าและเขมร ร่วมกันสู้รบกับสมเด็จพระนเรศวรหลายครั้งหลายครา เป็นนายทัพ
ที่เชี่ยวชาญทั้งเชิงอาวุธและสรรพวิทยาอาคมต่าง ๆ ใช้ดาบสองมือเป็นอาวุธประจำกาย
เป็นขุนศึกคู่พระทัยคนหนึ่งของเจ้าเหนือหัว บุคคลผู้นี้เคยลักลอบเดินทางเข้าออกไปมาระหว่าง
ไทยกับพม่า เป็นคนติดต่อสื่อสารส่งข่าวความเคลื่อนไหวกองทัพพม่า เป็นธุระให้กับ
สมเด็จพระพี่นางสุพรรณกัลยา พระนเรศวรฯ และกรุงศรีอยุธยา เคยถูกทหารพม่าพบเห็นจับกุม
หลายครั้งแต่สามารถหลบหนีเล็ดลอดออกมาได้ทุกครั้ง ภายหลังเมื่อสมเด็จพระนเรศวรฯ
เสด็จขึ้นครองราชย์ยังคงเป็นองครักษ์ประจำพระองค์ไม่ห่างหายไปไหน นายทัพคนสำคัญผู้นี้
มีนามว่า ... บุญลือ

หลังจากที่เสด็จขึ้นครองราชย์ได้เพียงแปดเดือน สมเด็จพระนเรศวรฯ ต้องเสด็จ
ออกทำศึกสงครามตลอดรัชกาลถึงหกครั้ง การศึกครั้งสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรฯ และ
พระอนุชาสมเด็จพระเอกาทศรถ คือ ศิคุยทหัตถิ ที่หนองสาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี
เมื่อวันจันทร์ เดือนยี่ ปีมะโรง พ.ศ. 2135 นายทัพ ... นามบุญลือ ผู้นี้คือขุนศึก องค์กรักษ์
พิทักษ์ข้างทรงของสมเด็จพระนเรศวรฯ เป็นหัวหน้ากองจตุลึงคบาทที่ติดตามพิทักษ์เจ้าเหนือหัว
ของตนและข้างพระที่นั่ง ได้ต่อสู้ตะลุมบอนอย่างอลหม่านประจัญบานกับพม่าเข้าศึก เคียงข้าง
ข้างทรงขององค์เหนือหัวจนพลัดเข้าไปอยู่ท่ามกลางกองทัพพม่าเข้าศึก กระทั่งบังเกิดเป็นอุบัติเหตุ
ครั้งสำคัญ .. สงครามยุทธหัตถิ ที่สมเด็จพระนเรศวรทรงสามารถต่อสูจนได้รับชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่

อย่างไม่เคยมีมาก่อน กองทัพไทยไล่รบตะลุยถึงค่ายหลวงของพม่าไม่หยุดยั้ง ขุนศึกองครักษ์นามบุญลือ ... รุกจับเข่าเกี่ยวต่อสู่ฟาดฟันเข้าศึกจนปลายดาบเล่มที่ถืออยู่ในมือขวาหักไป ทพไทยเข้าจับไล่จนพม่าแตกพ่ายยับเยิน พันออกไปจากแผ่นดินไทย

หลังเสร็จศึกสงครามยุทธหัตถีเพียงปีเดียว ... พระยาบุญลือ ... ได้ติดตามเจ้าเหนือหัว สมเด็จพระนเรศวรฯ กริธาทัพไปเหยียบแดนกัมพูชาในปีรุ่งขึ้น คือไปรบกับเขมร และทำพิธีปฐมกรรมเอาเลือดนักรบเสด็จ (พระยาละแวก) ล้างพระบาทเป็นผลสำเร็จ ครั้นเสร็จศึกกับเขมรทรงยกกองทัพออกจากกัมพูชาเดินทางกลับเข้ามาทางนครราชสีมา ตัดป่าฝ่าดงพญาไฟมาจนสุดแดนตรงรอยต่อเมืองสระบุรี ให้หยุดพักทัพบริเวณดินเขาแห่งหนึ่ง เป็นที่ซึ่งมีแหล่งน้ำผุดขึ้นมาจากใต้พื้นดิน และมีลำธารสายหนึ่งไหลผ่าน ได้ตั้งค่ายพักไพรพลอยู่บริเวณแหล่งน้ำผุดริมลำธารทั้งสองฟากฝั่ง

มีเรื่องเล่าสืบต่อมาว่า ... ทพไทยมีทหารที่ล้มตายและบาดเจ็บพอสมควรตลอดเส้นทางจากเขมรถึงนครราชสีมาว่าจะถึงบริเวณชายแดนรอยต่อเมืองสระบุรี มีทหารที่บาดเจ็บจากการรบและที่เจ็บป่วยล้มตายจากสัตว์ร้าย ไข้ป่าอีกจำนวนหนึ่ง จำเป็นต้องหยุดพักทัพตั้งค่ายเพื่อรักษาเยียวยาทหารที่บาดเจ็บดังกล่าว แต่ในระหว่างตั้งค่ายพักแรมอยู่นั้นสมเด็จพระนเรศวรฯ ทรงเริ่มประชวรด้วยไข้ป่าเช่นกัน ยังดีที่มีแพทย์หลวงและพระยาบุญลือขุนศึกคนสำคัญเฝ้าถวายการรักษาอย่างใกล้ชิด และคราหนึ่ง ... เมื่อพระอาการประชวรกำเริบขึ้นมา พระยาบุญลือก็เร่าร้อนใจด้วยความห่วงใยในพระอาการยิ่งนักเร่งแพทย์หลวงให้ประกอบโอสถถวาย ส่วนตัวพระยาบุญลือขันอาสาออกไปตักน้ำเพื่อปรุงยา คราวได้ค้นไถ่น้ำก็ติดมือเดินออกจากค่ายพัก มุ่งหน้าไปยัง “แหล่งน้ำผุด” อย่างเร่งรีบ บริเวณโดยรอบแอ่งน้ำผุดมีภูเขารอบประกบกับพระยาบุญลือเดินมาอย่างรีบร้อน ทั้งเคราะห์หามยามร้ายถึงคราชะตาขาด พระยาบุญลือถูกงูจงอางใหญ่จกกัดล้มลงริมแอ่งน้ำ พิษร้ายจุใจมหัวใจเสียชีวิตอย่างกะทันหันไม่มีโอกาสเยียวยารักษาหรือสั่งเสียแต่ประการใด ร่างของพระยาบุญลือได้รับการกลบฝังไว้บริเวณริมลำธารฝั่งตรงข้ามชั่วคราว ห่างจากแหล่งน้ำผุดไม่ไกลนัก รอเวลานำกลับไปประกอบพิธีในภายหลัง ณ ที่นี้ ได้ตั้งศาลขึ้นหลังหนึ่งไว้เป็นอนุสรณ์แด่พระยาบุญลือ ซึ่งเสียชีวิตขณะอายุได้ 38 ปี เท่านั้น

สันนิษฐานว่า ... ศาลเจ้าพ่อบุญลือศาลแรก คือ ศาลที่อยู่ริมคลองมวกเหล็ก ด้านตะวันออกของฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก หรือองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ฝั่งตรงข้ามกับวัดผ่านศึกอนุกุลในปัจจุบัน

❖ เจ้าพ่อบุญลือ หรือ “อะไร”

ฟาร์มโคนมฯ ในยุคแรกนั้น เหล่านักเรียนฟาร์มและคนงานได้ริเริ่มจัดงาน “วันเกิดฟาร์ม” ขึ้นครั้งแรก เมื่อปี 2507 และปฏิบัติกันสืบมาจนถึงปี 2512 ปีนี้ .. มีเหตุการณ์ “น่าทึ่ง” อย่างหนึ่ง คือ .. การลุยไฟ .. มันไม่ใช่การแสดง หรือมายากล แต่เป็นการลุยไฟ ด้วยเท้าเปล่าจริง ๆ ถ่านไฟร้อนระอุจนสุกแดง กองสมอบนพื้นดินเป็นแนวยาวร่วมสิบเมตร ถูกเกลี่ยให้แผ่กว้างไปตามพื้นประมาณช่วงแขน ทำเป็นทางเดินสายหนึ่ง ร่างของ “ตาจู้” คนลุยไฟ อยู่ในวัยกลางคน ยืนอยู่หน้ากองไฟ เท้าสองข้างเปลือยเปล่า พับขาทางเกรงครึ่งแข้ง ไม่สวมเสื้อ สองมือประกบรูปกำไหญ่คว้นโขมงยกชูขึ้นเหนือศีรษะเล็กน้อย หลับต้ายืนบริกรรมคาถา อยู่ชั่วครู่ ทันใดก็ยกเท้าก้าวเข้าสู่กองไฟ ปากว่าคาถาเสียงลั่น หลับตาก้าวอาด ๆ เดินเข้ากองไฟ เท้าทั้งสองเหยียบย่ำบนก้อนถ่านสุกแดงที่เกลี่ยเป็นทางบนพื้น ก้าวอย่างรวดเร็วไม่หยุดยั้ง ไม่มีการลังเล คนที่อยู่บริเวณนั้นเฝ้ายืนดูด้วยใจระทึก ชั่วจิตใจเต็ม ๆ ก็มีเสียง ... เฮ ! .. ดังสนั่น เมื่อร่างของ “ตาจู้” ผ่านพ้นแนวกองไฟในสภาพเหี่ยวทรมันตัว ไบหน้าแดงกล้า ดวงตายังคงปิดสนิทอยู่ครู่หนึ่งจึงเบิกโพลงขึ้น แววดาแข็งกระด้างกวาดมองซ้ายขวา ไบหน้าเรียบเฉย เย็นชาอยู่ชั่ววูบก็กลับคืนเป็นปกติ หลายคนเข้าไปห้อมล้อม เท้าทั้งสองข้างของตาจู้ กระดากระต่างเบื่อนและเทอะจากขี้เถ้าถ่าน ที่ฝ่าเท้าไม่มีรอยไหม้พุพองแต่อย่างใด “ตาจู้” เป็นคนงานฟาร์ม ทำงานที่โรงสูบน้ำ มีบ้านพักอยู่ในฟาร์มห่างจากศาลเจ้าพ่อบุญลือไม่กี่ไกล “ตาจู้” ไกล่ชิดคุ้นเคยเข้าออกคลุกคลีอยู่กับศาลเจ้าพ่อเสมอ เคารพนับถือและศรัทธาเจ้าพ่อบุญลือ อย่างมากชนิดขึ้นสมอง และเป็นคนชอบ “เล่นของ” อยู่ด้วย เชื่อกันว่า... เจ้าพ่อบุญลือลงประทับ “ตาจู้” เต็ม ๆ และตาจู้คงไม่รู้สึกรู้สากับการกระทำเสี่ยงตายครั้งนี้

❖ การได้พบศาลเจ้าพ่อบุญลือบริเวณริมคลองมวกเหล็ก ในเขตฟาร์มโคนม ฯ (อ.ส.ค.)

เมื่อครั้งก่อนศตวรรษที่ผ่านมา การได้พบศาลเจ้าพ่อบุญลือเป็นสิ่งบ่งบอก ให้ผู้คนได้รับรู้ถึงการมีตัวตนของท่าน ... อย่างน้อยก็เคยมีตัวตนมาก่อน เพราะเป็นธรรมเนียม มาแต่โบราณ เมื่อมีผู้ตาย ... จึงมีผู้สร้างศาล เช่น ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ศาลพระเจ้าตากสินมหาราช ศาลพันท้ายนรสิงห์ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีศาลที่ตั้งขึ้นตามความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าซึ่งมีอยู่ทั่วไป เช่น ศาลพระพรหม ศาลพระนารายณ์ ศาลเทพารักษ์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จากความเชื่อนี้เองคนไทยจึงนิยม “ปลุก” หรือ “สร้าง” ศาลให้กับสิ่งดังกล่าวเพื่อขอให้ช่วยคุ้มครอง ปกป้อง รักษา ดูแล ครอบครัวของตนให้มีความสุข

แม้แต่ตามป่าเขาตงลึกที่ผู้คนเข้าไปปลูกบ้านสร้างเรือนอยู่อาศัยก็มักจะต้องมีศาลพระภูมิเจ้าที่ ศาลเจ้าป่าเจ้าเขา ศาลปู่ตาตายาย ไว่กราบไหว้เป็นที่พึ่ง ศาลเจ้าพ่อบุญลือ ... ก็เช่นเดียวกัน

❖ พลับพลาสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และ สมเด็จพระเอกาทศรถ ที่วัดผ่านศึกอนุกุล

อนุสรณ์สถานที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อด้วยโลหะขนาดเท่าพระองค์จริงของ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ และ สมเด็จพระพี่นางสุพรรณกัลยา ซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมารฯ (พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ์ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10)

ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำพิธีเปิดพระบรมราชานุสรณ์แห่งนี้ สถานที่นี้ คือ หลักฐานสำคัญอีกแห่งหนึ่งที่ทำให้ตำนานเจ้าพ่อบุญลือและการตามรอยเจ้าพ่อสมบุญยิ่งขึ้น เพราะบริเวณนี้ คือ แหล่งน้ำผุดที่กล่าวถึง และเป็นบริเวณที่ตั้งค่ายพักของสมเด็จพระนเรศวรฯ ด้วย นับว่าสอดคล้องกับเรื่องราวของเจ้าพ่อบุญลืออย่างลงตัว

❖ ศาลเจ้าพ่อบุญลือ .... ไม่ได้มีศาลเดียว

เรื่องน่าคิดที่ศาลเจ้าพ่อบุญลือมีอยู่ทั่วไปหลายศาล เฉพาะเขตอำเภอมวกเหล็กเท่าที่เห็นไม่น้อยกว่า 5 - 6 ศาล จากคำบอกเล่าของ “ร่างทรง” ที่ว่า แถบนครนายก สระบุรี มวกเหล็ก ปากช่อง และพื้นที่บริเวณรอบๆ เขาใหญ่ มีศาลเจ้าพ่อบุญลือทั้งหมด 76 ศาล

เป็นศาลเก่า 72 ศาล สร้างขึ้นใหม่ 4 ศาล ไม่น่าเชื่อว่าจะมีศาลเจ้าพ่อบุญลือมากมายขนาดนั้น แต่ถ้าเป็นความจริงแสดงว่าจะต้องมีสาเหตุหรือสิ่งบันดาลใจแน่นอน ... จึงได้มีการสร้างศาลเจ้าพ่อบุญลือขึ้นในหลายพื้นที่...อะไรคือสาเหตุหรือสิ่งบันดาลใจ ? ถ้าไม่ใช่เป็นเพราะ ... เจ้าพ่อบุญลือเคยมีตัวตนอยู่จริง และท่านได้ปรากฏร่างให้คนบางคนได้พบเห็น หรือ อาจจะเป็นในลักษณะปรากฏการณ์อะไรบางอย่าง จึงมีผู้สร้างศาลให้ท่านด้วยความศรัทธาเชื่อมั่น ต่างกรรมต่างวาระต่างลักษณะกันไป เพราะบางแห่งอยู่ในป่าห่างไกลบางแห่งอยู่ปากถ้ำเชิงเขา บางแห่งอยู่บนเนินดินหรือริมเส้นทาง เป็นต้น

ศาลเจ้าพ่อบุญลือ ... ตั้งอยู่ที่นิคมสร้างตนเองเลียงโคนม อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี

ศาลเจ้าพ่อบุญลือ ... ตั้งอยู่ที่หน้าตลาด อ.ส.ค. ริมถนนมิตรภาพ ขาขึ้น

❀ ศาลเจ้าพ่อมวกเหล็ก (เจ้าพ่อบุญลือ)

แต่ก่อนมวกเหล็กเป็นเพียงหมู่บ้านเล็กๆ ไม่ก็สิบหลังคาเรือน กระจายกันอยู่ไม่ห่างกันนัก ไม่มีตลาด ไม่มีน้ำ ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีถนน ทางเข้าหมู่บ้านมวกเหล็กเป็นทางเดินเท้าและทางเกวียน ยามค่ำคืนจุดไฟจุดคบอยู่กัน น้ำกินน้ำใช้ต้องไปหิ้วไปหาบจากคลองมวกเหล็ก อยู่ต่อมาปรากฏว่า มีเสือโคร่งขนาดใหญ่สี่ห้าตัวมาเพ่นพ่านอยู่ใกล้ๆ รวมตัวกันเป็นฝูง ยึดพื้นที่ราบริมคลองเป็นที่อาศัย ไม่ห่างจากทางรถไฟเท่าใดนัก ชาวบ้านหวาดกลัวกันมาก แต่ไม่มีใครกล้าทำร้าย เชื่อกันว่าเป็นเสือเจ้าพ่อบุญลือ เจ้าที่ เจ้าทาง เจ้าป่า เจ้าเขา มาสำแดงตัว ชาวบ้านจึงร่วมแรงร่วมใจกันทำพิธีขอขมา แล้วสร้างศาลเจ้าพ่อมวกเหล็กขึ้น ไม่ได้เรียกว่า

ศาลเจ้าพ่อบุญลือเพราะมีเจ้าพ่ออื่นๆ รวมอยู่ด้วย ว่ากันว่าเท่ากับจำนวนเสือพอดิ เท่าที่ทราบมี เจ้าพ่อบุญลือ เจ้าแม่แดงอ่อน เจ้าพ่อทองอิน เจ้าพ่อทองดี และเจ้าพ่อเจ้าแม่มวกเหล็ก นำแปลกตรงที่ว่าไม่มีเสือมาปรากฏให้เห็นอีก นับตั้งแต่สร้างศาลเจ้าแห่งนี้

❁ ศาล เจ้าพ่อพระยาบุญลือ

ศาลนี้มีชื่อแตกต่างจากศาลอื่น มีคำว่า “พระยา” รวมอยู่ด้วย ตั้งอยู่บนเส้นทางเข้า วัดผ่านศึกอนุกุล สร้างอิงภูเขา มีโพรงถ้ำอยู่ด้านหลังศาล แต่ก่อนเป็นเส้นทางลุกรังมีต้นสวองหิน ต้นใหญ่ขนาดสามคนโอบขึ้นอยู่หน้าถ้ำ ก่อนสร้างศาลชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในละแวกนี้เล่าว่า ได้พบเห็นสิ่งแปลกๆ น่ากลัว เช่น ยามค่ำคืนเห็นผีหวัชชาดบ้างไม่ชาดบ้าง เดินไปมาบ่อยครั้งที่บริเวณนี้ บางที่มีโถ่งใหญ่ๆ หรือไหของกลิ้งไปมาบนทางลุกรัง และในโพรงถ้ำมีพญางูจงอางใหญ่ยาวประมาณ หกศอกเลื้อยข้ามทางเข้าออกที่ถ้ำนี้ ผู้ที่ประสบเหตุการณ์จะดีจะร้ายต้องมาทำพิธีขอขมา มีหลายคน ประสบเภทภัยถึงชีวิต ถ้าหากกระทำการลบหลู่ดูหมิ่น จากเหตุการณ์ดังกล่าวชาวบ้านจึงได้ สร้างศาล “เจ้าพ่อพระยาบุญลือ” ขึ้นมา เหตุการณ์ต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นจึงได้หายไป

ภายในศาลหลังนี้ มีรูปปั้น “เจ้าพ่อพระยาบุญลือ” เต็มตัว ขนาดครึ่งเท่า แต่งกายในชุดขุนศึก ... นักรบไทย ... ถือดาบสองมือเป็นอาวุธ เล่ากันว่า การปั้นและหล่อรูป เจ้าพ่อนั้นลำบากยากเย็นมากเนื่องจากหาช่างปั้นช่างหล่อไม่ได้ ไม่ใช่ไม่มีช่าง แต่เป็นเพราะ นายช่างทั้งหลายไม่มีใครรับทำ ช่างปั้นช่างหล่อแถบสระบุรี ปากช่อง สี่คิ้ว สูงเนิน นครราชสีมา ต่างปฏิเสธหมด ด้วยเหตุผลคล้ายๆ กัน “กลัวครับ ... ท่านดุนมาก” พวกเขาพบเห็นอะไร ?

เหตุการณ์เหล่านี้เกี่ยวข้องกับเจ้าพ่อบุญลือโดยตรงเลยทีเดียว คาดว่าช่างปั้นช่างหล่อทั้งหลายคนนั้นคงประสบเหตุการณ์บางอย่างทำให้ไม่กล้ารับงานชิ้นนี้ด้วยเหตุผลที่น่าเห็นใจอย่างยิ่ง ... ความหวาดกลัว

กว่าจะความหาตัวช่างมารับงานชิ้นนี้ได้ ต้องทำพิธีบวงสรวงบอกกล่าวขออนุญาตจากท่านก่อน จึงได้มาพบกับช่างปั้นช่างหล่อรูปที่นครนายก รับจ้างเหมาด้วยราคาสามหมื่นบาท โดย “ร่างทรงเป็นผู้ดำเนินการกำกับ บอกเล่ารูปพรรณสัณฐานลักษณะของเจ้าพ่อบุญลือให้ฟังก่อน แล้วเขียนภาพออกมาตามคำบอกเล่า ทำไปแก้ไขไปจนเสร็จเรียบร้อยดังที่เห็นในภาพ ศาลหลังนี้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2514

ศาลเจ้าพ่อหลังนี้อยู่ในความดูแลของ “ร่างทรงเจ้าพ่อบุญลือ” ซึ่งเป็นสุภาพสตรีวัยกลางคนท่านหนึ่ง รับฟังมาว่า..ในสมัยโบราณดินแดนแถบนี้เป็นดงพญาไฟ สมเด็จพระนเรศวรฯ เสด็จมาตั้งค่ายพักแรมอยู่ที่นี้หลังจากเสร็จศึกเขมร มีทหารที่บาดเจ็บจากการรบและทหารที่ป่วยไข้ในกองทัพล้มตายระหว่างทางก็มี ที่เสียชีวิตอยู่แถวนี้ก็มาก มีนายทัพคนหนึ่งชื่อ .. บุญลือ เสียชีวิตอยู่ที่นี้ด้วย และก่อนที่จะเคลื่อนทัพออกเดินทางเข้าเมืองหลวง จำต้องสละอาวุธ มีดพร้า เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นของผู้เสียชีวิต ทั้งเกลื่อนอยู่ในลำธาร ครั้นเวลาผ่านไปอีกนับร้อยปีจึงมีผู้พบเห็นสิ่งของเหล่านี้ และเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า .. มวกเหล็ก .. คำว่า “มวก” เป็นภาษาท้องถิ่นมีความหมายว่า แอ่งน้ำหรือหนองน้ำ ทำให้ดินแดนที่ไร้ชื่อเสียงเรียงนามแห่งนี้ได้ชื่อว่า ... มวกเหล็ก ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

❖ การพบเห็นวัตถุสิ่งของ ของคนโบราณในคลองมวกเหล็กและพื้นที่ใกล้เคียง

หลายครั้งที่คนงานฟาร์มโคนมฯ นำรถแทรกเตอร์ออกไถคราด พรวนดินในแปลงหญ้าแถบหมู่บ้านชายคลองแล้วได้พบเครื่องมือเครื่องใช้ หม้อ ไห ซากกระเบื้องดินเผาของโบราณหลายสิบชิ้น แม้กระทั่งพระพุทธรูปขนาดหน้าตักห้านิ้วถึงเก้านิ้วหลายองค์ ที่ฝังอยู่

ใต้ดินในแปลงหญ้า ไม่ห่างไกลจากศาลเจ้าพ่อเท่าใดนัก ซึ่งก็คือแนวพื้นที่บริเวณที่พักทัพของเหล่าทหารหาญจากกรุงศรีอยุธยาในสมเด็จพระนเรศวรฯ เมื่อครั้งอดีต

นอกจากนั้นยังได้พบพระพุทธรูป เทวรูป เหรียญโลหะ และวัตถุที่ทำจากเงิน ทองเหลือง โลหะสัมฤทธิ์ ในคลองมวกเหล็ก บริเวณใกล้เคียงกันจำนวนหลายสิบชิ้น ซึ่งน่าจะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ยืนยันถึงการหยุดพักทัพของสมเด็จพระนเรศวรฯ ในครั้งนั้น แต่ไม่ทราบว่าพระพุทธรูปและวัตถุต่างๆ ดังกล่าวจะจัดกระจายไปอยู่ที่ไหนบ้าง

❖ การก่อสร้างหรือตั้งศาลเจ้าพ่อบุญลือแต่ละแห่ง มักมีเหตุการณ์แปลกๆ เกิดขึ้นก่อน

สังเกตได้ว่า มีผู้ประสบพบเห็นเหตุการณ์แปลกๆ เกิดขึ้นซ้ำๆ ติดต่อกัน ซึ่งดูเหมือนว่าจะต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าพ่อบุญลือไมทางใดก็ทางหนึ่ง และเมื่อตั้งหรือสร้างศาลเจ้าพ่อขึ้น เหตุการณ์แปลกๆ ที่เกิดขึ้นจะหายไปเอง ดังได้กล่าวมาแล้วว่าศาลเจ้าพ่อบุญลือไม่ได้มีศาลเดียว แต่มีอยู่หลายสิบศาล (ตามที่ได้ยินมา) และไม่ได้มีเฉพาะที่มวกเหล็กเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องมีเหตุการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับเจ้าพ่อบุญลือเกิดขึ้นมากมาย โดยมีผู้คนพบเห็นหรือได้ยินได้ฟังจำนวนมาก จึงมีศรัทธาจนถึงขั้นสร้างศาลเจ้าพ่อขึ้นโดยเจตนา ในพื้นที่ต่างๆ หลายสิบศาล

เรื่องราวของเจ้าพ่อบุญลือแม้ประวัติศาสตร์จะไม่ได้บันทึกไว้ แต่ความจริง ก็คือความจริง ... **สิ่งที่ไม่สามารถมองเห็น ไม่ใช่หมายความว่าไม่มี** กว่าสี่ศตวรรษที่ผ่านมา หลังจากพระยาบุญลือเสียชีวิต ท่านยังคงสถิตวนเวียนอยู่ในดินแดนแห่งนี้ในนามของ ... เจ้าพ่อบุญลือ ... **ทำไม เจ้าพ่อบุญลือ ยังคงอยู่ ณ ที่นี้ ? ท่านมีจุดประสงค์ใด ?**

คงไม่มีใครให้คำตอบที่ชัดเจนถูกต้องได้

เรื่องราวของเจ้าพ่อบุญลือ เป็นเรื่องเมื่ออดีตชาติ โลกของวิญญาณนั้นเร้นลับยากที่มนุษย์เราจะเข้าถึง อย่างไรก็ตามภพภูมิของมนุษย์กับโลกของวิญญาณมิได้ห่างไกลกันเลย หากเราไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับวิญญาณไว้บ้างก็ดูเหมือนจะละเลยต่อชีวิตตนเอง เพราะสักวันเราท่านก็ต้องไปสู่ภพภูมินั้นๆ การได้รู้เรื่องเจ้าพ่อบุญลือ จึงเป็นการรับรู้เพื่อซึมซับ เพื่อปรับจิตใจล่วงหน้า ว่ากันว่า **โลกมนุษย์ กับ โลกวิญญาณ ห่างกันแค่สายใยเดียว !!** เท่านั้น

การที่เจ้าพ่อบุญลือยังคงวนเวียนอยู่เช่นนี้ ขออนุญาตสันนิษฐานว่า เพราะดินแดนแห่งนี้ เป็นแผ่นดินที่พระมหากษัตริย์เจ้าถึงสามพระองค์ทรงสร้างสรรค์ไว้ แต่ละพระองค์ล้วนแล้วแต่เป็น “มหाराช” ทั้งสิ้น (รายละเอียดอยู่ใน ... มวกเหล็กแดนมหัศจรรย์)

เจ้าพ่อบุญลือเคยเป็นทหารในสมเด็จพระนเรศวรฯ ได้เสียสละทำหน้าที่พิทักษ์ปกป้องแผ่นดินไทย เพื่อลูกหลานอนุชนรุ่นหลังจะได้มีถิ่นที่อยู่อาศัย ท่านเสียชีวิตอยู่ที่นี้ บนแผ่นดินนี้ แต่ภาระหน้าที่มิได้สิ้นสุดลงพร้อมชีวิตท่านในครั้งนั้น สำนึกครั้งสุดท้าย คือ ความผูกพันห่วงใยในการกิจหน้าที่จากเหตุการณ์เฉพาะหน้า ด้วยความเป็นนักรบที่รักและหวงแหนแผ่นดินดวงจิตของท่านจึงยังผูกติดอยู่ ณ ที่นั้น สิ่งเหล่านี้เป็นสายใยยึดโยงเหนี่ยวรั้งดวงวิญญาณของท่านเอาไว้ จนกว่าจะถึงเวลาอันสมควรจึงยินยอมจากไป

หรืออาจเป็นเพราะ ... เจ้าพ่อบุญลือกำลังชี้หน้าบางสิ่งบางอย่าง เนื่องจากปัจจุบันมนุษย์ส่วนใหญ่ห่างไกลจากธรรมะและลัทธิ ไม่เชื่อถือเรื่องการเกิดตาย ชาตินี้หรือภพภูมิใหม่ ท่านจึงพยายามสื่อสารกับมนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งกับเฉพาะบุคคลหรือปรากฏการณ์ตามวิธีของท่าน เพื่อให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงคุณธรรมความดี บาปบุญคุณโทษก็เป็นได้ เพราะมนุษย์กำลังหลงผิด สังคมมนุษย์กำลังเข้าสู่ภาวะขาดแคลนคุณธรรม ความรัก ความเมตตา ไม่ค่อยมีความเห็นอกเห็นใจกันและกันดูจกกาลก่อน

ณ บัดนี้ การติดตามร่องรอย ... เจ้าพ่อบุญลือ ... ได้มาถึงวาระสุดท้ายแล้ว

แม้เรื่องราวของท่านจะเป็นเพียงตำนานท้องถิ่น แต่ ... พระบรมราชานุสรณ์ ณ บริเวณพลับพลาสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และ สมเด็จพระเอกาทศรถ ที่ วัดผ่านศึกอนุกุล ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ตลอดจนศาลเจ้าพ่อบุญลืออันเป็นที่รวมศรัทธา เป็นที่เคารพสักการะประจำดินแดนแห่งนี้ และในอีกหลายแห่ง ทำให้เรื่องราวของท่านเป็นตำนานอมตะ ที่คงอยู่ในใจของคนไทยและชาวมวกเหล็กต่อไปอีกตราบนานเท่านาน

บุญกุศลใดที่เกิดจากการนำเรื่องราวของ “เจ้าพ่อบุญลือ” มาบอกเล่าเผยแพร่ ขอให้บุญกุศลนั้นเกื้อกูลหนุนส่งให้ดวงวิญญาณของท่าน มีอำนาจบารมีศักดิ์สิทธิ์ยิ่งๆ ขึ้น !!

ขอกราบขอบพระคุณ ... เจ้าพ่อบุญลือ ... ไว้ ณ ที่นี้